

TOIMENPIDEALOITE 258/2000 vp**Maatalousyrittäjien sijaisapu lasten sairaustapauksissa*****Eduskunnalle***

Maatalousyrittäjien lomituspalvelulain tarkoituksena on turvata maatalousyrittäjälle mahdollisuus sijaisapuun ajaksi, jona hän on lain 5 §:n mukaan sijaisavun tarpeessa. Sen mukaan sijaisapuun on oikeutettu maatalousyrittäjä, joka sijaisavun tarpeen alkaessa on merkittäväällä työpanoksella huolehtinut ja vastannut maatalousyrittäjän hoitoon säännöllisesti kuuluvista tehtävistä ja jolla ei 7 §:n 1 momentin mukaisen tilapäisen syyn vuoksi ole mahdollisuutta huolehtia maatalousyrittäjän hoitoon kuuluvista välttämättömistä tehtävistä ilman sijaisapua. Sijaisavun tarvetta arvioitaessa otetaan huomioon maatalousyrittäjän olosuhteet kokonaisuudessaan.

Lomituspalvelulain 7 §:n 1 momentin kohdan 3 ja 4 mukaan maatalousyrittäjällä on oikeus hakemuksesta saada sijaisapua alle 10-vuotiaan lapsen sairastumisen johdosta enintään seitsemäksi päiväksi tai sairaanhoidon toimintayksikössä tapahtuvan alle 16-vuotiaan sairaan lapsen sairaanhoidon tai kuntoutuksen vuoksi enintään siksi ajaksi, jolta maatalousyrittäjälle maksetaan erityishoitorahaa. Momentin kohta 12 puolestaan antaa oikeuden sijaisapuun, jos muu tilapäinen syy voidaan rinnastaa muihin pykälän momentin kohdissa mainittuihin syihin enintään ajaksi, jonka luotettavasti sijaisavun tarve kestää.

Esimerkkitapauksessamme on kyse maatalousyrittäjäpariskunnasta, joiden lypsykarjatilalla on 40 lehmää ja 35 kpl nuorta karjaa sekä peltoa viljelyksessä 75 hehtaaria. Mennyt kesä oli tilalla lisäksi voimakasta rakennusaikaa: laajenta-

mista, saneerauksia ja peruskorjauksia. Perheen nuorimmainen, alle kaksivuotias lapsi loukkaantui kesäkuun lopussa tapaturmaisesti. Sairaalan hoitovirhe pahensi vammaa ja lisäsi toipumisai-kaa. Lapsi kotiutettiin heinäkuun puolella välisessä vahvasti sidottuna ja hän tarvitsi ympärivuorokautista hoitoa sekä toisen vanhemman jatkuvaa läsnäoloa. Lapsen äiti haki Kelalta erityishoitorahaa vaikeasti sairaan lapsen kotihoitoa varten ja sai sitä viimeksi valmistuneen verotuksen mukaan 60 markkaa päivältä. Tällä summalla ei saa palkattua uutta työntekijää tilalle. Pariskunta selvitti mahdollisuutta saada lomituspalvelulakiin nojaten sijaisapua tilansa töihin, mikä myös olisi ollut halvin ja lapsen kannalta paras ratkaisu. Edellä mainitun lain 7 §:n 1 momentin kohdan 3 mukaisesti sijaisapu myönnettiin seitsemäksi päiväksi, mutta 7 §:n 1 momentin kohdat 3 ja 4 estivät muun sijaisavun kotihoidon osalta. Lain 7 §:n 1 momentin kohtaa 12 ei kyseisessä asiassa edes otettu huomioon.

Käytyjen keskustelujen perusteella Maatalousyrittäjien eläkelaitos on ollut muuttamassa kantaansa ja lain tulkintaa siten, että maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 7 §:n 1 momentin kohdan 12 mukaisesti voidaan myöntää sijaisapua lapsen kotona tapahtuvan hoidon vuoksi, jos sijaisaputarpeen aiheuttama tilapäinen syy voidaan rinnastaa muihin asianomaisen pykälän momentin kohtiin.

Toimenpidealoitteella halutaan varmistua lain soveltamisen ja tulkinnan oikeellisuudesta.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin tarkistaakseen maatalousyrittäjien lomituspalvelulain tulkintaa, joka koskee sijaisapuoikeutta kotihoidon osalta pien-

ten lasten sairaustapauksissa ja selvittää, onko lakiin syytä tehdä tarkistuksia tai muutoksia tulkintaongelmien välttämiseksi, jotta lain suomat etuudet voidaan hyödyntää.

Helsingissä 17 päivänä marraskuuta 2000

Pekka Nousiainen /kesk